

som Ministeriet i sin Tid skulde tage en provisorisk Affat, saa faar dette staa paa dets Regning som alt det andet og ikke paa vor, thi vi have den bestemte Forudsætning, som ligger for. En anden Sag er det, dersom det ærede Medlem kunde sige: Vi have opgivet dette, men det vil han komme til at vente paa. Saa sagde det ærede Medlem fra Røge (Hörup) forleden Dag: Ja, men Faren ved det, der nu er fremme, er dette, og det flares derved, naar man lægger Værte til, hvad den højtærede Konsejls-præsident udtalte ved et Møde i Randers. De to første Ting, han mente at have naaet, dem ironiserede det ærede Medlem fra Røge over og mente, at man ikke skulde rose sig deraf. Jeg vil sige det samme; det, som man har naaet alene ved Magtbud, skal man ikke rose sig af, nej, man kan rose sig af det, den Dag man her i Tinget og det andet Ting faar Tilslutning til det; men at man nu kan gøre det, fordi man har Magten, ene og alene fordi man har Magten, det er noget ganske andet, end dersom det virkelig var godkendt af Folkets Repræsentanter baade her og der. Men med Henhyn til det tredje, at Ministeriet altsaa nu mente, at det kom an paa at faa ordnet Forholdene igen, vil jeg kun sige, at dersom Ministeriet virkelig vilde stille sig saaledes, at det vilde føre en saadan Lov igennem, som Forslagsstillerne her have forelagt, eller lignende i alle forskellige Retninger, skal jeg i det mindste være med til det; saa viger jeg ikke tilbage for at sige, at jeg vil være med til det, selv om saa Tingets Flertal ikke er med til det. Jeg er ikke bange for at sige, at naar der virkelig kommer en Afgørelse her for i Salen, som efter min Mening er saadan, at jeg og de, jeg repræsenterer, kunne være tjente med den, saa gør jeg det, jeg jagde, og selv om det altsaa skulde ske, at Ministeren i Løbet af nogen Tid skulde komme til et Resultat og sige: Nu har jeg faaet dette Forhold ordnet — jeg mener nemlig ikke, at vi skulle tage en saadan enlig Ting, fordi en saadan Spurv, som det ærede Medlem talte om forleden Dag, har viist sig, men jeg mener, at naar det viser sig at være en god Spurv, tager jeg den gode Spurv hjem. Jeg kan derfor i Grunden slet ikke forstaa den forfærdelige Modstand, der er kommen frem mod dette Forslag. Jeg kan kun forstaa det, naar jeg ser hen til, at man i Grunden er kommen til at ramme noget nyt og godt — ja ikke noget nyt, for man har været stærkt inde paa det før, men noget godt, og jeg tror ogsaa, de deri se Faren; for dersom de Herrer ikke troede, at dette Forslag vilde slaa ned i Befolkningen, er jeg overbevist om, at

de ikke vare sprungne op saa varmt, som de have gjort. Jeg ønsker derfor Forslagsstillerne til Bykke med, at de denne Gang have ramt noget, der er i den store Almenheds Smag. Det kunne de se af den Modstand, der her er rejst.

B. Holm: Siden jeg begærede Ordet, er der jo sagt umaadelig meget om dette Lovforslag. Grunden til, at jeg har begæret Ordet, er selvfølgelig den, at jeg vil give Svar til enkelte af dem, som have besbrejdet mig de Udtalelser, jeg er fremkommen med. Meget af det, jeg vilde svare paa, er besvaret fra anden Side, men man har imidlertid fra en enkelt Side næstendels gjort gældende, at jeg havde udtalt mig som en Ven af Suffertolden, at jeg ikke lattede videre Pris paa at blive af med denne Stat. Jeg tror ikke, at man af de Udtalelser, jeg er fremkommen med, vil kunne bevise, at jeg har udtalt noget saadant. Jeg har sagt, at jeg er en Modstander af de indirekte Skatter, i hvilken Form de end fremtræde, at jeg er med til at modarbejde dem, der bestaa, og fremfor alt med til at modarbejde nye indirekte Skatter. Det forekommer mig altsaa, at den Misforstaaelse behøvede man ikke at have gjort sig skyldig i overfor mig. Der er nu adskillige Ting, som det forekommer mig, at de Herrer Forslagsstillerne og Benner af Forslaget ere blevne enige med os andre om, og de Ting skal jeg tillade mig at udtale mig lidt om. Dette gælder efter min Mening tre Ting. Det første, de Herrer selv have erkendt i deres Argumentation for Begrundelse af Forslaget, er dette, at Strømmen af Arbejdere gaa fra Land til By. For det andet have de erklæret, i det mindste en Del af dem, at de ikke ville hovedsagelig moralisere med Forslaget — altsaa Vedruelighedens Fremme ville de holde udenfor — og for det tredje har en Del af dem erkendt, at Befolkningen forarmes ved Forslaget. De tre Ting forekommer det mig altsaa, at vi ere saa temmelig enige om. Hvad de derimod ikke have talt videre om — og det turde maaste ogsaa nok være, at det ligger mindre heldigt for de Herrer at tale derom — er det Spørgsmaal vedrørende det første Punkt: Hvorfor gaar Strømmen fra Land til By? Det have de Herrer ikke talt videre om, og jeg indrømmer, at det kan være heldigt for dem og dette Forslag at tie stille med den egentlige Grund dertil. Jeg antager ikke, de Herrer ville paastaa, at Strømmen fra Land til By foregaar, fordi Arbejderne paa Landet have det for godt; saa vidt antager jeg ikke, de Herrer ville gaa,